Η Παναγία, Μητέρα και δούλη Κυρίου († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Μαρτίου, 2020

Αυτή την περίοδο της αγίας Τεσσαρακοστής λέμε πολύ συχνά στις Ακολουθίες την **ευχή του αγίου Εφραίμ του Σύρου**: «*Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου, πνεύμα αργίας, περιεργείας, φιλαρχίας και αργολογίας μη μοι δως*». Μη μου δώσεις τέτοιο πνεύμα αργολογίας, φιλαρχίας και περιεργείας, κι αμέσως κάνουμε μία μετάνοια.

«*Πνεύμα δε σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, υπομονής και αγάπης χάρισαί μοι τω σω δούλω*». Κάνουμε αμέσως άλλη μία μετάνοια.

«*Ναι, Κύριε Βασιλεύ, δώρησαί μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν τον αδελφόν μου, ότι ευλογητός ει εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν*». Κάνουμε πάλι μία μετάνοια.

Και μετά κάνουμε 12 με σταυρό μικρές μετάνοιες λέγοντας «*Ο Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ*» και μετά μία μεγάλη μετάνοια λέγοντας: «*Ναι, Κύριε Βασιλεύ, δώρησαί μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν τον αδελφόν μου*».

Αυτή είναι πολύ ωραία προσευχή. Καλά θα είναι να την μάθετε απέξω και να την λέτε και στο σπίτι σας, διότι έχει όλες τις χριστιανικές αρετές. Τις αρετές που πρέπει να έχει ένας Χριστιανός, αυτές τις αρετές τις αναφέρει μέσα.

Κι αν παρατηρήσουμε, θα δούμε ότι η Παναγία μας αυτές τις αρετές τις είχε όλες. Και δεν θα πω για όλες τις αρετές, όπως είναι η αγάπη, η ταπείνωση, αλλά θα πω μόνο για μία αρετή, επειδή όλοι την παθαίνουμε εδώ, ότι**η Παναγία μας δεν έλεγε πολλά λόγια**. Έκανε μεγάλα έργα, όσο κανένας άνθρωπος. Αυτό που έκανε η Παναγία μας, κανένας άνθρωπος δεν το έκανε, όσο σοφός, όσο μεγάλος, όσο άγιος και να ήταν, να γεννήσει τον Θεό. Μόνο η Παναγία μας. Αλλά ήταν πολύ ταπεινή και έλεγε λίγα λόγια.

***

Στο άγιο Ευαγγέλιο, αν θυμάμαι καλά, σε **τέσσερεις περιπτώσεις** αναφέρεται ότι η Παναγία μας μίλησε. Ενώ ήταν δίπλα στον Χριστό, τον βοηθούσε και ως Μητέρα Του και ως Μαθήτριά Του, εντούτοις από λόγια σχεδόν τίποτε.

Πρώτη φορά που μίλησε η Παναγία ήταν στον Ευαγγελισμό της, όταν της είπε ο αρχάγγελος Γαβριήλ ότι θα γεννήσει τον Χριστό και Θεό, τον ερώτησε: «*Πώς έσται μοι τούτο, επεί άνδρα ου γινώσκω*». Πώς θα γίνει αφού δεν έχω άνδρα; Και της είπε ο Άγγελος: «*Εκ Πνεύματος αγίου*» και η Παναγία του απάντησε: «*Ιδού η δούλη Κυρίου. Γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου*».

Δεν είχε αντιρρήσεις και αμφιβολίες. «*Ιδού η δούλη Κυρίου…*» δείχνει την ταπείνωση και την υπακοή που είχε η Παναγία. Εκείνο το: «Ιδού η δούλη Κυρίου», διόρθωσε την ανυπακοή της Εύας. Και η Παναγία μας είναι πλέον η Δευτέρα Εύα.

Μία άλλη φορά που μίλησε η Παναγία μας είναι όταν πήγε στην πόλη Ορεινή, εκεί που ζούσε η συγγενής της, η Ελισάβετ, η μητέρα του αγίου Προδρόμου. Μόλις την είδε η Ελισάβετ, την ερώτησε και της είπε: «Πώς ήταν δυνατόν να έλθει σε μένα η Μητέρα του Κυρίου μου;» και σκίρτησε το βρέφος στην κοιλιά της.

Χάρηκε μέσα στην κοιλιά της ο Πρόδρομος. Από τότε έδειξε ότι ήταν προφήτης. Χοροπήδησε από τη χαρά του. Κατάλαβε ότι απέναντί του είναι η Παναγία, η οποία έχει στην κοιλιά της τον Θεό. Και τρόπον τινά με εκείνο το σκίρτημα έδειξε σαν να προσκύνησε τον Θεό, τον Χριστό.

Και τότε η Παναγία μας είπε εκείνον τον ωραίο ύμνο: «*Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώ τω Σωτήρι μου. Ότι επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού*» κλπ., τον οποίο ψάλλουμε κάθε πρωί στον όρθρο στην ενάτη Ωδή, όταν λέγει ο ιερεύς: «*Την Θεοτόκον και Μητέρα του φωτός εν ύμνοις τιμώντες μεγαλύνομεν*». Και αρχίζει ο ψάλτης λέγοντας τους στίχους αυτούς, με τους οποίους η Παναγία μας δόξαζε τον Θεό για τα μεγαλεία Του και ότι αξίωσε Αυτήν, μία ταπεινή και άσημη χωριατοπούλα, να γεννήσει τον Θεό.

Ήταν λοιπόν η δεύτερη φορά που μίλησε η Παναγία και ήταν ύμνος και δοξολογία του Τριαδικού Θεού.

Τρίτη φορά που μίλησε η Παναγία ήταν, όταν έχασε τον Χριστό δωδεκαετή. Θυμάστε που πήγαν στον ναό να προσκυνήσουν και ο Χριστός έμεινε πίσω και τον έχασε. Μετά τον βρήκαν και τον μάλωσε λίγο, με πολλή βέβαια αγάπη και διάκριση, και ο Χριστός τής είπε: «Δεν ήξερες ότι πρέπει να είμαι στο σπίτι του Πατέρα μου;» Ξεκαθάρισε τα πράγματα ότι Πατέρας Του είναι ο Θεός και ότι εκεί είναι η θέση Του.

Και η **τέταρτη φορά** που μίλησε η Παναγία μας ήταν στον εν Κανά γάμο. Είχαν

πάει μαζί με τον Χριστό. Και τότε, όταν τελείωσε το κρασί, είπε στον Κύριο: «Το κρασί τούς τελείωσε» και ο Κύριος την αποπήρε επίτηδες, για να δείξει ότι δεν έχει σαρκική σχέση μαζί της, αλλά μόνο πνευματική, και ότι Αυτός είναι Θεός.

Της είπε: «*Τι εμοί και συ, γύναι;*» Τι σχέση έχω εγώ με σένα, γυναίκα; Εγώ είμαι Θεός, και εσύ είσαι άνθρωπος. Αλλά μετά όμως της έκανε υπακοή. Και τότε είπε η Παναγία: «Ό,τι σας λέγει κάνετε». Η Παναγία δεν απογοητεύθηκε. Ήξερε ότι θα κάνει θαύμα ο Χριστός και ας της είπε έτσι. Και τότε ευλόγησε ο Κύριος και το νερό έγινε κρασί. Και συνεχίσθηκε η χαρά του γάμου.

***

Αυτή η φράση είναι πολύ ωραία. Νομίζω ότι την είπε η Παναγία μας για όλο τον κόσμο: «Ό,τι και να σας λέγει, να το κάνετε». Ωραίο δεν είναι αυτό; Ό,τι σας λέγει ο Υιός μου να το κάνετε. Αυτό το λέγει τώρα και σ' εμάς: «Ό,τι σας λέγει να το κάνετε». Τέσσερεις λεξούλες, αλλά τι μεγάλη σημασία έχουν! Και να τα έχουμε αυτά τα λόγια βαθιά στην καρδιά μας. Μας λέγει λοιπόν η Παναγία: «Κάνετε το θέλημα του Υιού μου και έτσι θα έχετε σωτηρία».

Έτσι λοιπόν, **ας προσπαθήσουμε αυτή την περίοδο να μιμηθούμε την Παναγία μας, ιδιαίτερα σ' αυτήν την αρετή, την οποία όλοι μας πολλές φορές την αθετούμε. Λέμε πολλά λόγια και μερικά απ' αυτά είναι κατάκριση. Πολύ μεγάλη αμαρτία η κατάκριση. Η αργολογία... Και δεν βγαίνει ωφέλεια από τα πολλά λόγια. Όταν λέγει κανείς πολλά λόγια, θα γλιστρήσει σίγουρα και σε κάποια αμαρτία.**

Όσο λιγότερα λέμε, τόσο καλύτερα. Τώρα λοιπόν στην περίοδο αυτή ας προσέχουμε να περιορίσουμε την αργολογία, την πολυλογία και να λέμε κι εμείς λόγια πνευματικά και άγια, όπως έλεγε η Παναγία μας.

(Πηγή: koinoniaorthodoxias.org*)*